

NÉMETH LÁSZLÓ TÁRSASÁG

Németh László író irodalmi és szellemi hagyatékának ápolása céljából 1987. június 26-án, Hódmezővásárhelyen alakult meg a Németh László Társaság. Diszelnöke Németh Lászlóné, elnöke Király István akadémikus, titkára Földesi Ferenc és Cs. Varga István lett. A Németh László kéziratok felkutatására, összegyűjtésére és regisztrálására munkabizottságot hoztak létre Vekerdi László és Greza Ferenc professzor vezetésével. Greza Ferenc elnökle alatt 1989 őszén létrehozták a Németh László Alapítványt. A megújulást keresve, Sándor Iván elnöksége idején, 1995-ben Budapestre helyezték a székhelyt. 1996-tól Monostori Imre, majd 2002-től Olasz Sándor töltötte be az elnöki tiszteket.

2011. április 15-én, a városháza dísztermében „Németh László születésének 110. évfordulója alkalmából rendezett emléknapp” tudományos tanácskozását követően kimondták, hogy a székhelyt visszahelyezik Hódmezővásárhelyre. Elnöknek Füzi László irodalomtörténész, a *Forrás* című folyóirat főszerkesztőjét választották meg.

Ez alkalmából jelent meg, és mutatták be *A Németh László Társaság első húsz éve* című könyvet Árva László szerkesztésében.

A tudományos tanácskozás dr. Lázár János polgármester, országgyűlési képviselő megnyitójával, Simon Ferenc elnökletével vette kezdetét. Imre László akadémikus, a Debreceni Tudományegyetem professor emeritusa *A VII. Gergely és az askétikus etika megpróbáltatásai*, Füzi László irodalomtörténész *Élet - mű, utóélet* (Németh László életművének és utóéletének mozgásai), Monostori Imre irodalomtörténész *Németh László „szellemi organizátor” szerepeinek évtizede (1926-1936)* címmel tartott előadást.

Lakatosné Németh Ágnes, *A Németh László Társaság közelmúltja és jövője* címmel mondta el gondolatait, majd e szellemi örökség ápolása érdekében kifejtett tevékenység elismeréseként többeknek adományozott az *Izony* című eredeti kézirat oldaliból, melyet az e tanácskozáson jelen lévő Csomor Mária segített Németh Lászlónak lemásolni.

Délután a Németh László Városi Könyvtár előtt az emlékezés virágait helyezték el az író szobránál.

Az Emlékpont Múzeumban kihírdették a Németh László Középiskolai Tanulmány pályázat eredményeit, majd Árva László összeállításában bemutatták *A férfi a halál suhogó árnyékában élt* irodalmi műsort Borbáth Árpádné és Györi Éva rendezésében.

Az emlékezés záró akkordjaként Szei Tibor író, néprajzkutató és a Németh László Gimnázium diákjainak közreműködésével Németh László Bercsényi utcai házában koszorúztak.

Benák Katalin

TERMÉSZET A TANÍTÓMESTERE

dr. Kruzslicz István Gáborral Kovács István beszélgetett

Ha jól emlékszem, akkor gimnáziumi és egyetemi éveink alatt nem tanúsítottál különösebb vonzódást a képzőművészet iránt. Így volt?

Részben. Általános iskolás koromban írók, történelmi személyiségek arcképeit másoltam ki a tankönyvekből, akvarellal festettem madarakat és tájképeket. A középiskolás évek alatt ez abbamaradt, mert a Bethlen Gábor Gimnáziumban akkoriban nem volt rajzoktatás. Utána pedig az egyetem miatt nem jutott rá idő. A József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán szereztem tanári oklevelet. Az egyetem után kezdtem komolyabban foglalkozni képzőművészettel.

Honnan vagy kiktől szerezte tapasztalatokat, kiktől tanultál?

Először Fodor József festőművész rajzszak-körébe jártam, majd Klígl Sándor szobrászművész szobrászkörébe. Utóbbi nagyon sokat segített a szobrásztechnikák elsajátításában. Bejáratos voltam a műtermébe, ahol elleshettem a gipszöntés, a mintázás fortélyait. Ez idő alatt amatőrök kiállításain vettem részt főleg szobrokkal, így Túrkevény, Szegeden, Kazincbarcikán. 1973-ban a 9. Dél-alföldi Tárlaton is szerepeltem egy kőbe faragott kislányfejjel.

A szabadiskolán bárki részt vehetett, aki fontosnak tartotta az alkotó munkát. Te melyiken vettél részt?

Nyaraként a Zebegényi Képzőművészeti Szabadiskola kurzusain vettem részt, ahol Mizsér Pál, Koffán Károly festőművészek és Csikszentmihályi Róbert szobrászművész irányítása alatt dolgoztam. Modell után mintáztam. Rajzoltam. Megtanultam a rézkészítést, a linómetszést, a zománctechnikát és a mészkőfaragást.

A szabadiskola szellemisége nagy hatást tett rád, és szeretted volna tovább képezni magad. Hogyan?

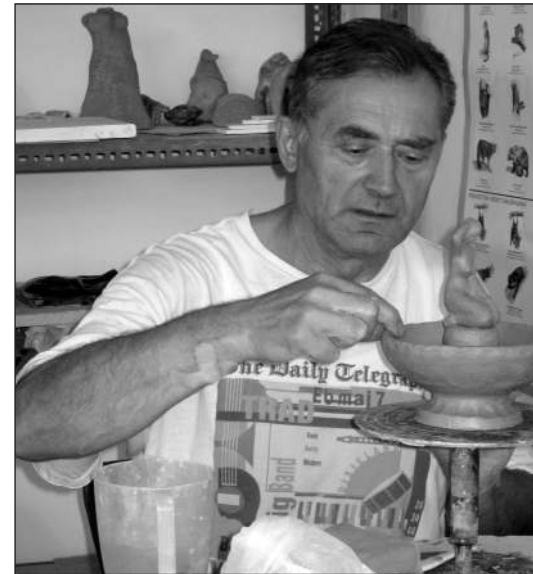
1979-ben 35 évesen jelentkeztem a budapesti Képzőművészeti Főiskola nappali tagozatára, szobrász szakra. Bejutottam a legjobbak közé, de akkor kevesen nyertek felvételt, és nekem akkor már volt egy diplomám és munkahelyem, így nem vettek fel.

Azért nem adta fel teljesen...

Igen. Afféle kárpótlásként elvégeztem a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola rajzszakát 1979 és 1981 között. Tanáraim voltak: Novák András, Hézső Ferenc, Lelkes István, Dér István. Rajzot ugyan nem tanítottam, de egy ideig rajzszakkört vezettem a Petőfi Művelődési Központban.

Ezután egy negyedszázadnyi szünet következett. Miért nem tudtál festeni, szobrászkodni?

1981-ben levéltárba kerültem, és tudományos tevékenységbe kezdtem. Főként feudális várostörténettel, helytörténettel kezdtem foglalkozni. Cikkeket, tanulmányokat írtam, könyveket szerkesztettem. Csak ritkán jutott idő a képzőművészetre. Elvéve festettem egy-két képet, készítettem néhány szobrot. A művészethez való vonzódásom természetesen végig megmaradt.

DR. KRUSZLICZ ISTVÁN GÁBOR

2006 mérföldkő életedben. Miért?

Nyugdíjba vonultam, és visszatértem a képzőművészethez. Gyakorlatilag minden szabadidőmet neki szentelem. A szobrászat mellett főleg festészeti ismereteimet igyekszem fejleszteni. Beleszerettem a kerámiába is. Hetente egy alkalommal járok Pannonhalmi Zsuzsanna által vezetett Kerámia Stúdióba.

Milyen anyaggal léptél a nagyközönség elé?

Ebben az évben úgy éreztem, hogy elérkezett az idő, hogy eddigi tevékenységem eredményét egy összegző önálló kiállításban bemutassam. A nyár folyamán a szolnoki Hild Galériában, majd novemberben a Németh László Városi Könyvtárban volt kiállításom. Elsősorban festményeim, szobraimat állítottam ki.

Megfogalmaznád ars poeticádat!

A természetet és az embert helyezem a középpontba. A természet örök megújulása és egyben állandósága vonatkozik az emberre is. Az állandóság és az örökös változás dialektikus egysége érdekelt, ezek titkait kutatom a természetben és az emberben egyaránt. Nem akarok semmiféle divathoz kapcsolódni, járom a természetet, hiszen a természetet az egyik legnagyobb tanítómester. Egyéni látásmódom és ízlésem irányít az alkotás során. Igyekszem észrevenni a különleges pillanatokat, ami megragad, és átszűrve magamon próbálom a vásznon megjeleníteni. A jelenséggel kapcsolatos érzelmeimet úgy igyekszem kifejezni, hogy a befogadó nézőben is hasonló érzelmeket, érzéseket tudjon kiváltani. A portrékban és szobrokból igyekszem megragadni és kifejezni az időtlenséget, az állandóságot és a belső kisugárzást. Ezeket próbálom összeötvözve megmintázni az agyagban és belevésni a kőbe.

Lesz-e folytatás a közönség előtti bemutatkozásnak?

Igen. Ha minden igaz, akkor Szegeden.

Köszönöm a beszélgetést.

Fotó: HDK